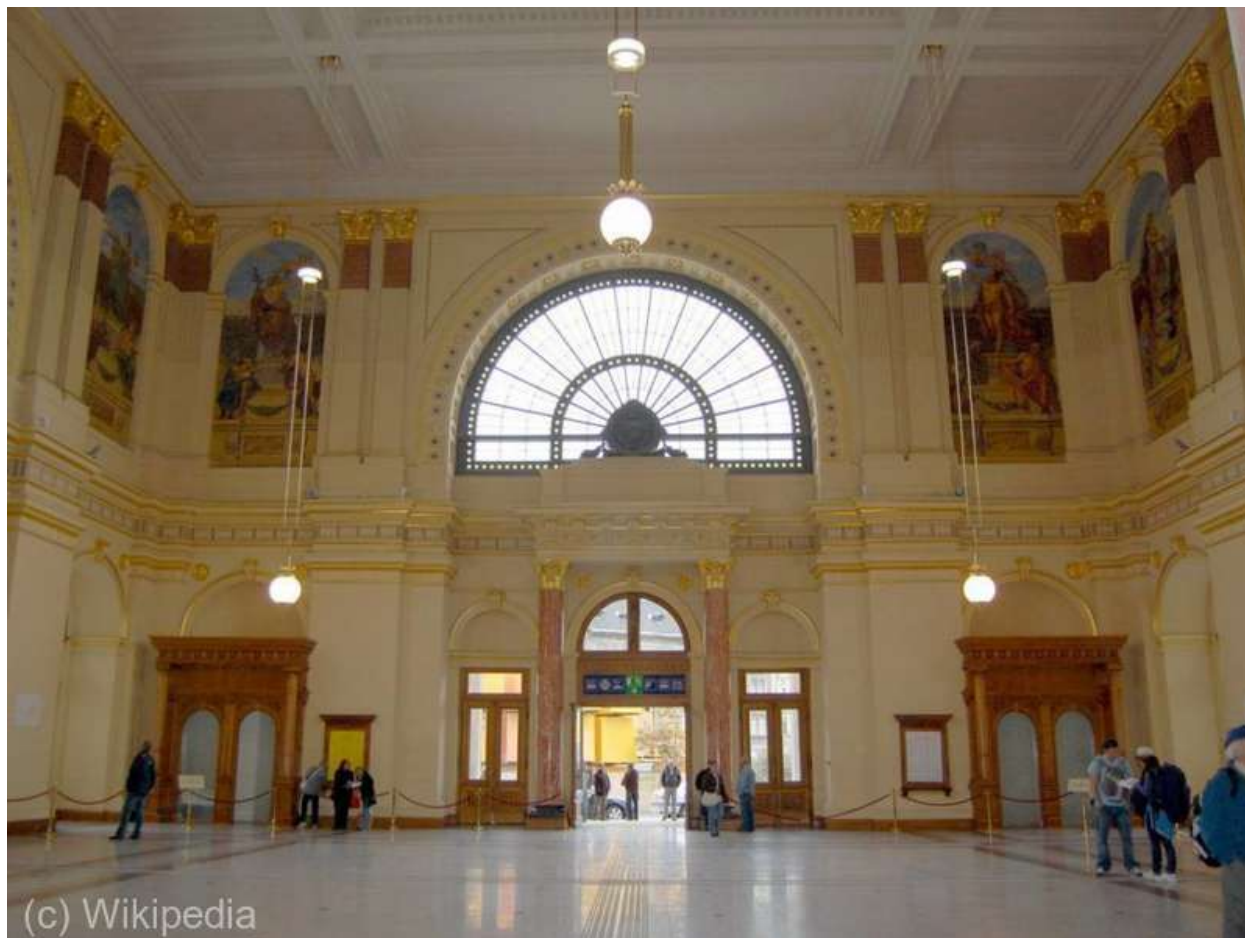

Anul European al Căilor Ferate - Gări în care nu regreti dacă ai pierdut trenul: Keleti Pályaudvar din Budapesta

25 noiembrie 2021

Situată în centrul capitalei Ungariei, impresionanta clădire a gării Keleti are o istorie de aproape 140 de ani și se numără printre edificiile remarcabile din Budapesta.

Povestea Keleti Pályaudvar (gara de est) începe în vremea orașelor Obuda, Buda și Pesta - ce aveau să formeze în 1873 metropola Budapesta - când intensificarea traficului și creșterea numărului de călători care soseau sau plecau din regiune au adus în discuție necesitatea construcției unei gări centrale. Însă proiectul a debutat abia în 1881, la cârma

acestui aflându-se arhitectul maghiar Gyula Rochlitz (1825-1886), ajutat de inginerul Janos Fekete-hazy (1842-1927), care a conceput structura de oțel a gării inspirat de modul de construcție a podurilor din fier, specialitatea sa. Lucrările au fost finalizate în 1884.

Rochlitz a optat pentru stilul eclectic, piesa de rezistență a gării fiind fațada impunătoare, decorată cu două statui, a matematicianului și inginerului scoțian James Watt (1736-1819) și a inginerului englez George Stephenson (1781-1848), cei doi inventatori care au contribuit la dezvoltarea locomotivei cu abur.

Pentru a se inspira în cadrul acestui proiect, Gyula Rochlitz a vizitat numeroase gări metropolitane europene în timpul călătoriilor sale de cercetare efectuate în străinătate, motiv pentru care Keleti Pályaudvar prezintă unele asemănări cu clădirile altor stații feroviare, potrivit wlovebudapest.com.

La deschidere, Keleti Pályaudvar era una dintre cele mai moderne gări de la acea vreme din Europa. Clădirea, în care soseau și din care plecau călători cu cele 52 de trenuri care circulau zilnic, a impresionat atât prin aspectul impozant cât și prin dimensiunile sale grandioase - se întindea pe 16.800 de metri pătrați, iar sala acoperită avea 180 de metri lungime, 42 de metri lățime și peste 30 de metri înălțime.

Holul gării fost decorat cu picturi murale realizate de pictorul maghiar Mór Than și cu fresce ale artistului germano-maghiar Károly Lotz.

Deasupra fațadei pe care se remarcă cele două statui ale inventatorilor, la 43 de metri înălțime, se află un ansamblu de statui alegorice ce reprezintă "nașterea" transportului pe calea ferată, cu zeul focului de o parte și cel al apei de cealaltă, iar între ei un personaj feminin care simbolizează puterea aburului. Creația a fost refăcută în anii 90 din cauza uzurii avansate.

Chiar deasupra intrării principale, fațada impresionantă cuprinde totodată un ceas și alte câteva statui. Acestea din urmă au fost recreate în 2003 după statuile originale - care ar fi dispărut cândva în perioada interbelică din motive ce nu sunt bine cunoscute - și reprezintă în mod alegoric patru ramuri principale ale economiei.

Gara, care a avut un rol militar important în Primul Război Mondial, a trecut printr-un proces extins de reconstrucție în urma ravagiilor provocate de luptele din Al Doilea Război Mondial, clădirea-monument renăscând din ruine.

De-a lungul deceniilor, gării i-au fost aduse numeroase îmbunătățiri pentru a răspunde creșterii numărului de călători și de trenuri, naționale și internaționale. Astfel, au apărut,

printre altele, pe lângă birourile de informații, casele de bilete și sălile de așteptare, un restaurant, bănci, spații business, baruri și cafenele, un supermarket și un sistem de pasaj subteran care face legătura între metrou și gară.

Gara Keleti cuprinde în prezent 18 peroane la care opresc peste 400 de trenuri pe zi, potrivit Eurail Planner.

Datorită arhitecturii sale impozante și a aspectului clasic, această gară, cea mai mare și mai importantă din Ungaria, a fost folosită pentru filmarea unor producții cinematografice, cu predilecție a căror acțiune se desfășura între anii 1900 și 1945. Printre peliculele care conțin scene filmate în gara Keleti se numără 'Good' (2008), cu Viggo Mortensen, 'Black Widow' (2021), cu Scarlett Johansson, sau 'Mission:

Impossible - Ghost Protocol' (2011), cu Tom Cruise.

Anul European al Căilor Ferate 2021 este o inițiativă propusă de Comisia Europeană în luna martie 2020 și adoptată de Parlamentul European și de Consiliu în decembrie

același an, ca parte din eforturile UE de implementare a Pactului verde european, ce va permite economiei blocului să devină durabilă prin realizarea neutralității climatice până în 2050.

În UE transportul feroviar produce sub 0,5 % din emisiile de gaze cu efect de seră generate de transporturi, reprezentând una dintre cele mai durabile forme de transport de marfă și de călători. Printre alte beneficii, căile ferate sunt, de asemenea, excepțional de sigure și conectează oameni și întreprinderi din întreaga UE prin intermediul rețelei transeuropene de transport (TEN-T). În pofida acestor avantaje, numai aproximativ 7 % dintre călători și 11 % din volumul de mărfuri circulă pe calea ferată, semnalează Comisia Europeană.

Anul European al Căilor Ferate are drept scop să promoveze transportul feroviar ca mod de transport durabil, inovator și sigur. "Mobilitatea noastră viitoare trebuie să fie durabilă, sigură, confortabilă și accesibilă din punct de vedere financiar. Transportul feroviar ne oferă toate acestea și chiar mai mult! Anul European al Căilor Ferate ne dă posibilitatea de a redescoperi acest mod de transport", a declarat Adina Vălean, comisarul european pentru transporturi, citată într-un comunicat al Comisiei Europene.

Pentru această inițiativă a fost ales 2021 pentru că va fi primul an complet în care normele convenite în cadrul celui de al patrulea pachet feroviar (finalizarea spațiului feroviar unic european) vor fi puse în aplicare în întreaga UE. De asemenea, 2021 marchează mai multe aniversări importante pentru transportul feroviar: cea de a 20-a aniversare a primului pachet feroviar, cea de a 175-a aniversare a primei legături feroviare dintre două capitale ale UE (Paris-Bruxelles), precum și 40 ani de TGV (tren de mare viteză) și 30 ani de ICE (Intercity-Express). Festivalul internațional de artă EUROPALIA a ales căile ferate ca temă pentru 2021.

Sursa: <https://www.agerpres.ro/life/>